

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
Introducere. Obiectul și problematica filosofiei juridice	7
1. Obiectul de studiu al filosofiei juridice. Problemele fundamentale și domeniile de cercetare.....	7
2. Relația dintre filosofia juridică și alte științe juridice	14
3. Metodele de studiu în filosofia juridică	17
4. Funcțiile filosofiei juridice.....	20
Test pentru autoevaluare	22
Partea I	
MOMENTE DIN ISTORIA FILOSOFIEI JURIDICE	23
Tema nr. 1.	
Filosofia juridică în Antichitate	25
1. Conceptele filosofiei juridice în operele filosofilor presocratici, la sofști și Socrate.....	25
2. Filosofia dreptului în lucrările lui Platon	31
3. Filosofia juridică în operele lui Aristotel	37
4. Filosofia dreptului în etapa elenistică a filosofiei antice grecești	42
5. Filosofia juridică în operele filosofilor și juriștilor Romei antice.....	46
Test pentru autoevaluare	52
Tema nr. 2	
Filosofia juridică în Evul Mediu și epoca Renașterii	53
1. Creștinismul și filosofia juridică în Evul Mediu	53
2. Filosofia juridică în epoca Renașterii.....	60
Test pentru autoevaluare	64
Tema nr. 3	
Filosofia juridică în Epoca Modernă	65
1. Filosofia juridică în opera lui Hugo Grotius	65
2. Concepțiile filosofiei juridice în lucrările filosofilor englezi din sec. XVII-XVIII	72
3. Problemele filosofiei juridice abordate în operele iluminiștilor din sec. al XVIII-lea.....	77
4. Filosofia juridică în lucrările lui Immanuel Kant și Johann Fichte.....	94
5. Filosofia juridică în concepția historicismului filosofic a lui Georg Hegel	102
6. Historicismul juridic sau școala istorică a dreptului din sec. al XIX-lea.....	111
7. Concepțiile filosofiei juridice elaborate în cadrul utilitarismului englez din sec. al XIX-lea.....	115
Test pentru autoevaluare	124

Tema nr. 4

Filosofia juridică în epoca contemporană	125
1. Filosofia juridică contemporană: considerații generale (concepții neokantiene, neohegeliene, legismul sovietic etc.).....	125
2. Filosofia juridică din România în sec. al XX-lea	135
3. Teoria pură a dreptului a lui Hans Kelsen.....	147
4. Postpozitivismul juridic a lui Herbert Lionel Adolphus Hart	151
5. Filosofia juridică a lui Ronald Dworkin și constituționalismul contemporan.....	155
6. Teoria echității a lui John Rawls	157
Test pentru autoevaluare	160

Tema nr. 5

Școlile și curentele filosofiei juridice	161
1. Școala dreptului natural.....	161
2. Școala istorică a dreptului	163
3. Pozitivismul în drept și varietățile lui	163
4. Idealismul în drept.....	175
Test pentru autoevaluare	177

Partea a II-a

FILOSOFIA JURIDICĂ CA REFLECȚIE SISTEMATICĂ	179
--	-----

Tema nr. 1

Problemele fundamentale de ontologie și determinism juridic	181
1. Realitatea juridică. Aspecte ale devenirii în domeniul dreptului	181
2. Particularități ale spațio-temporalității în domeniul dreptului	189
3. Considerații cu privire la raportul de cauzalitate în drept, în general, și în dreptul penal, în special	192
4. Problematika filosofică a libertății. Libertatea juridică	196
Test pentru autoevaluare	202

Tema nr. 2

Dreptul și valorile sociale	203
1. Drept și valoare. Norma juridică, faptul juridic, raportul juridic și valoarea	203
2. Trăsăturile specifice ale valorilor juridice.....	206
3. Cultura și civilizația juridică	214
Test pentru autoevaluare	217

Tema nr. 3

Natura și esența dreptului	218
1. Noțiunea de drept, esența, forma și conținutul dreptului	218
2. Analiza noțiunii dreptului. Drept și acțiune	226
3. Dreptul în sistemul normelor sociale	231
4. Dreptul și morala, interacțiunea lor reciprocă.....	236

5. Dreptul în sens obiectiv. Generalitatea și clasificarea normelor juridice.....	240
6. Coercibilitatea dreptului, sancțiunea lui caracteristică.....	246
7. Dreptul subiectiv și elementele lui.....	250
Test pentru autoevaluare	253

Tema nr. 4

Statul și dreptul	254
1. Conceptul statului și elementele lui	254
2. Relațiile între stat și drept	265
3. Scopurile statului și statul de drept	270
4. Formarea istorică a statului și dreptului, geneza lor	278
5. Evoluția istorică a dreptului și aspectele ei caracteristice	283
Test pentru autoevaluare	288

Tema nr. 5

Fundamentul rațional al dreptului	289
1. Natura umană – fundament al dreptului, concepția cauzală și teleologică	289
2. Determinism și libertate în contextul fundamentului rațional al dreptului	293
3. Principiile moralei și dreptului.....	295
4. Relațiile dintre dreptul natural și dreptul pozitiv	303
Test pentru autoevaluare	306

Bibliografie selectivă.....	307
-----------------------------	-----